

Projekt

z dnia 17 kwietnia 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY POWIATU LUBAŃSKIEGO**

z dnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia „Powiatowego programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową na lata 2025 - 2030”.

Na podstawie art. 12 pkt. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. z 2024r. poz. 107 ze zm.) oraz art. 6 ust. 1 i 4 pkt. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity Dz.U. rok 2024 poz.1673)

Rada Powiatu Lubańskiego

Uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się „Powiatowy program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową na lata 2025 - 2030”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Lubańskiego.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Zarządu

Zbigniew Zjawin

**POWIATOWY PROGRAM
PSYCHOLOGICZNO - TERAPEUTYCZNY
DLA OSÓB STOSUJACYCH PRZEMOC DOMOWĄ
NA LATA 2025-2030**

Lubań 2025

Spis treści

	Wstęp	3
I	Podstawy prawne programu.....	3
II	Założenia programu	4
III	Cele programu	4
IV	Adresaci programu	5
V	Reguły uczestnictwa w programie	5
VI	Realizator programu	6
VII	Partnerzy programu	6
VIII	Realizacja programu i zakładane rezultaty	7
IX	Ramy organizacyjne programu	7
X	Monitoring i ewaluacja programu	8
XI	Źródła finansowania programu	8

WSTĘP

W myśl ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2024r., poz. 424) ilekroć w ustawie jest mowa o „*przemocy domowej – należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności: narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej*”.

Z powyższej definicji wynika, iż przemoc to działanie intencjonalne, powodujące krzywdę wykorzystując przewagę sił pomiędzy osobą stosującą przemoc a ofiarą. W związku z faktem istnienia przemocy domowej, jednostki pomocy społecznej, Policja, placówki oświatowe oraz ośrodki zdrowia zobligowane są do udzielenia natychmiastowej i doraźnej pomocy ofiarom, aby zapobiec dalszej eskalacji przemocy prowadzącej do utraty życia lub zdrowia członków rodziny.

Niniejszy program może być uzupełnieniem Powiatowego programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową na lata 2024-2030.

I PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Obowiązek realizacji programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową określony został przepisami:

- ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (**tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 1673**) – zgodnie z art. 6 ust.4 pkt 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej – stanowi zadanie z zakresu administracji rządowej zlecone samorządowi powiatowemu;
- Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030, przyjętego uchwałą nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023r. (M.P. z 2023r. poz.1232);
- Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024-2030;
- Rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2023r. w sprawie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób prowadzących te programy.

Niniejszy program został opracowany zgodnie z:

- wytycznymi wydanymi na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 1637) w sprawie programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową w województwie dolnośląskim (2024r.);
- Rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2023r. (poz. 1166) w sprawie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób prowadzących te programy.
- Rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programie psychologiczno-terapeutycznym dla

osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programu, a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w programie (Dz. U. z 2023r., poz.1164), wydanym na podstawie art. 9b ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

II ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Program psychologiczno-terapeutyczny jest jednym ze skutecznych sposobów oddziaływania na osoby stosujące przemoc domową, zawierającym określone elementy i standardy działań określonych w czasie, a po jego zakończeniu oceniany pod względem skuteczności i efektywności, poprzez monitoring zachowań osoby, która ukończyła program nie dłużej niż do 3 lat.

W § 1 rozporządzenia wskazano, standard prowadzenia programów psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową obejmujący:

- wzbudzanie motywacji wewnętrznej do zmiany zachowania poprzez analizę przyczyn własnego postępowania i wgląd w mechanizmy własnych zachowań;
- zdobycie lub poszerzenie przez uczestników wiedzy i umiejętności powstrzymywania się od zachowań przemocowych;
- nabycie umiejętności służących rozwiązywaniu problemów i konfliktów w rodzinie;
- nabycie i kształtowanie umiejętności prospołecznych, w tym: asertywności, empatii, rozpoznawania i wyrażania emocji, radzenia sobie w sytuacjach trudnych i konfliktowych, w tym radzenia sobie ze stresem, lękiem i złością;
- poszerzanie samoświadomości, zwłaszcza w kontekście własnych zasobów oraz ograniczeń i negatywnych stereotypów funkcjonowania w relacjach rodzinnych;
- nabycie i doskonalenie umiejętności wychowawczych i rodzinnych opartych na wychowaniu bez przemocy;
- rozwój umiejętności związanych z budowaniem relacji rodzinnych, partnerskich;
- pogłębianie wiedzy na temat wpływu przemocy na relacje rodzinne i sposobów przeciwdziałania;
- diagnozowanie potrzeb i nabywanie umiejętności dobierania prawidłowych strategii w ich zaspokajaniu;
- wzmacnianie postawy odpowiedzialności wobec siebie i innych.

III CEL PROGRAMU

Cel główny: powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy oraz rozwijanie umiejętności samokontroli i rozwiązywania problemów bez stosowania przemocy.

IV ADRESACI PROGRAMU

Program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową kierowany jest do pełnoletnich osób:

- stosujących przemoc domową,
- mających ograniczoną władzę rodzicielską,

- mających ograniczone kontakty przez Sąd Rejonowy w stosunku do małoletnich dzieci, zamieszkujących na terenie Powiatu Lubańskiego.

W programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową mogą uczestniczyć osoby uzależnione od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych po zakończonym programie psychoterapii uzależnień.

Uczestnicy mogą zgłaszać się do programu dobrowolnie lub mogą być kierowani przez podmioty oraz instytucje.

V REGUŁY UCZESTNICTWA W PROGRAMIE

Realizacja programu przebiega w zależności od specyfiki uczestników, w tym szczególnie w zależności od:

- zdiagnozowanych czynników wpływających dotychczas i aktualnie na relacje w rodzinach uczestników,
- poziomu samoświadomości i motywacji uczestników do pracy psychologicznej,
- liczby osób gotowych do podjęcia pogłębionej pracy nad sobą w programie.

W związku z powyższym Program psychologiczno-terapeutyczny może być realizowany w formie spotkań:

- indywidualnych i grupowych
- w grupie do 15 osób.

W trakcie cyklu programowego poszczególne formy spotkań mogą być stosowane przemiennie, tak aby w największym stopniu zindywidualizować i dostosować oddziaływania psychologiczne do potrzeb uczestników. O formie ostatecznego wsparcia będzie decydował terapeuta po odbyciu pierwszych indywidualnych spotkań diagnostycznych ze sprawcami.

Warunkiem uczestniczenia w programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową jest zgoda na przestrzeganie kontraktu. Każdy kontrakt musi zawierać reguły uczestnictwa w programie (w szczególności: warunki jakie należy spełnić, by program ukończyć). Ponadto uczestnik zobowiązuje się do niestosowania przemocy i poszanowania zasad współżycia społecznego.

- Osobie skierowanej przez Zespół Interdyscyplinarny, podmiot realizujący program wydaje zaświadczenie o zgłoszeniu się do uczestnictwa w programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc oraz pouczenie.
- Osobie, która ukończyła program podmiot prowadzący wydaje zaświadczenie o ukończeniu programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc oraz pouczenie.
- Warunkiem ukończenia programu rekomenduje się ukończenie w co najmniej 75% godzin zegarowych zajęć w danej edycji programu (zarówno grupowych jak i indywidualnych przypadających na danego uczestnika).

VI REALIZATOR PROGRAMU

Realizatorem programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową jest Samorząd Powiatu Lubańskiego, w imieniu którego działa Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lubaniu. Zadania związane z realizacją programu obejmują:

- wydanie zaświadczeń o zgłoszeniu się do uczestnictwa w programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową,
- nadzór nad realizacją programu zgodnie z założonymi celami i działaniami nakierowanymi na osiągnięcie rezultatów,
- obsługę finansową programu,
- monitoring programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową,
- wydanie zaświadczeń o ukończeniu programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową,

W celu realizacji programu dopuszcza się zatrudnienie przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lubaniu na podstawie umów cywilnoprawnych osoby prowadzące program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową, bądź zleci realizację zadania.

Osoby bezpośrednio zaangażowane w realizację programu, zwane dalej „prowadzącymi”, powinny spełniać kryteria zawarte w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2023r., według którego oddziaływania mogą być prowadzone przez osoby:

- 1) posiadające wykształcenie wyższe na kierunku pedagogika lub resocjalizacja, uzupełnione studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, lub
- 2) posiadające tytuł zawodowy magistra na kierunku psychologia lub pedagogika lub na uzupełnionych studiach podyplomowych w zakresie psychologii, kierunku resocjalizacja lub
- 3) będące terapeutami lub psychoterapeutami,
- 4) udokumentowany co najmniej 3 letni staż pracy w instytucjach lub podmiotach realizujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.
- 5) Program mogą prowadzić osoby posiadające udokumentowane prowadzenie co najmniej 5 edycji programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

VII PARTNERZY PROGRAMU

Założenia programowe w celu osiągnięcia założonych celów i rezultatów przewidują współpracę z instytucjami i organizacjami z Powiatu Lubąńskiego, którymi są:

- Zespoły Interdyscyplinarne,
- Ośrodki Pomocy Społecznej,
- Sądy,
- Kuratorzy zawodowi,
- Prokuratura,
- Policja,
- Rodziny uczestników Programu.

VIII REALIZACJA PROGRAMU PSYCHOLOGICZNO-TERAPEUTYCZNEGO

1. Program może mieć charakter zajęć indywidualnych lub grupowych.
2. Program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową powinien obejmować co najmniej 30 godzin zajęć dla każdego uczestnika. Rekomenduje się aby czas trwania

zajęć grupowych stanowił min. 20 godzin zegarowych zaplanowanych oddziaływań zegarowych oraz 10 godzin zegarowych zajęć indywidualnych.

3. Program może być realizowany przez jednego trenera.

4. Obecność uczestników na spotkaniach potwierdzona jest listami obecności.

5. Uczestnicy grupy będą pracować nad rozwijaniem i utrwalaniem zmiany osiągniętej w wyniku udziału w oddziaływaniach korekcyjno – edukacyjnych.

ZAKŁADANE REZULTATY

Zakłada się, że realizowany Program psychologiczno–terapeutyczny doprowadzi do zmiany postaw i zachowań, a w konsekwencji przyczyni się do zatrzymania stosowania przemocy domowej.

Przewidywane efekty realizacji Programu:

- wzrost poczucia bezpieczeństwa oraz poprawa jakości życia rodziny uczestnika,
- zatrzymanie przekazywania przemocowych wzorców rozwiązywania problemów w rodzinie,
- uświadomienie uczestnikowi osobistej odpowiedzialności za zachowania wobec członków najbliższej rodziny,
- wzrost kompetencji uczestników programu w zakresie konstruktywnego rozwiązywania konfliktów w związku i rodzinie,
- wzrost kompetencji uczestników w zakresie podejmowania działań zaradczych i interwencyjnych.

IX RAMY ORGANIZACYJNE PROGRAMU

1. Program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową, realizowany będzie w latach 2025-2030. Ilość cykli programu realizowana w ciągu roku uzależniona będzie od ilości skierowanych osób do uczestnictwa w w/w programie.
2. Miejsce realizacji programu będzie wskazane przez realizatora.
3. Spotkania grupowe programu psychologiczno-terapeutycznego powinny być prowadzone w małych grupach, w tj. maksymalnie 15-osobowych.
4. W przypadku dojścia osoby skierowanej w trakcie trwania spotkań grupowych, jest możliwość wykorzystania większej liczby godzin indywidualnych w celu nadrobienia tematów poruszanych na spotkaniach grupowych programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową.
5. Prowadzący przygotowują szczegółowy harmonogram i program zajęć, przedstawiając go do akceptacji Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Lubaniu.

X MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

1. Przeprowadzenie badania ankietowego wśród uczestników zakwalifikowanych do programu, dotyczącego postaw wobec przemocy, po zakończeniu programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową.
2. Monitoring powinien odbywać się poprzez kontakt z członkami rodzin sprawców uczestniczących w programie oraz współpracę z członkami Zespołów Interdyscyplinarnych,

kuratorami, pracownikami socjalnymi, które pozwolą na analizę aktualnej sytuacji rodzinnej uczestników programu.

3. Monitoring min. dwukrotnie w ciągu roku, w odstępach sześciomiesięcznych, od zakończenia programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową przez okres nie dłuższy niż do 3 lat.

XI ŹRÓDŁO FINANSOWANIA

Środki na realizację programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową zapewnia budżet państwa. Wysokość przyznanych powiatowi środków jest uzależniona od wysokości dotacji przyznanej Wojewodzie.

Źródłem finansowania Programu jest dotacja z Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu z przeznaczeniem na realizację programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

Planowanie wydatków oraz wnioskowanie o udzielenie środków odbywa się co roku.

UZASADNIENIE

Zapis art. 6 ust. 1 i ust 4 pkt. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity Dz.U. z 2024 poz. 1673) wskazuje, iż do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności opracowanie i realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

W celu realizacji zapisu ustawowego Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lubaniu opracowało „Powiatowy program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową na lata 2025 - 2030”.

Przedmiotowy program stanowiący załącznik do niniejszej uchwały określa w szczególności cele, zadania i działania w obszarze prowadzenia programu psychologiczno-terapeutycznego wobec osób stosujących przemoc domową.

Mając na uwadze powyższe, przyjęcie „Powiatowego programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową na lata 2025 - 2030” jest zasadne i pozwoli na prawidłową realizację zadań z zakresu administracji rządowej określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Sprawę prowadzi: Wydział Spraw Społecznych